

Nieuwsbrief Mertonvrienden van de Lage Landen

Artikel van de maand – April 2026

John Wu Jr. over Thomas Merton¹

Vanaf het moment dat Thomas Merton zijn roeping begreep als schrijver, als onmiskenbaar begenadigd schrijver, en - zoals velen geloven - als een religieus contemplatief in de frontlinie van de katholieke christenheid en de werelddoecumene, schrok hij er nooit voor terug te schrijven of te spreken over wat hem op dat moment het meest ter harte ging of over wat hij beschouwde als de meest dringende onderwerpen. En of die dingen en universeel belang hadden of niet, daarover heeft hij zich, geloof ik, zelden druk gemaakt. Wanneer we zijn enorme hoeveelheid geschriften bestuderen blijkt echter dat, ondanks zijn gigantische interesses, zijn geschriften een algemene geldigheid bezitten die hij zelf nauwelijks zal hebben beseft toen hij ze schreef ...

Thomas Merton oefende zichzelf zo goed in het volgen van zijn instinct en was zo verankerd in een onnoembare Bron dat hij steeds een gevoel had voor wat echt was, zowel in hemzelf als in anderen. Hij vertrouwde vol goede moed op zijn eigen ervaring en putte er rijkelijk uit en uit de dingen die hij op dat moment toevallig aan het lezen was. Wat verder bijdroeg aan zijn aangeboren wijsheid was zijn koppige weigering om onderscheid te maken tussen het verleden en het heden, tussen het wereldse en het sacrale, en van zijn literaire smaak is achteraf gebleken dat hij heel uitgebalanceerd was. Kortom, Thomas Merton heeft ons de moed gegeven om intellectuele en spirituele avonturen van de ziel aan te gaan die we anders in onze dromen nog niet zouden hebben aangedurfd....

Hij had altijd een voorkennis - om een woord van Jacques Maritain te gebruiken - waarvan de Chinezen aannamen dat het een deel en onderdeel van het leven was, van een pre-filosofische intuïtie van Tien of Hemel, of Dao. Voor Tom Merton was het zonder twijfel de liefdevolle en genadige God van de christenen die volledig mens geworden is en die zich op de meest dramatische en absurde wijze kenbaar maakt, eerst in het onschuldige en weerloze kind in

---

1 John Wu Jr. is hoogleraar literatuur die zich uitgebreid bezighoudt met de spirituele vriendschap tussen zijn vader en Thomas Merton. Merton en John Wu Sr. (1899-1986), een Chinese jurist en diplomaat, hebben veel met elkaar gecorrespondeerd. Toen Merton *De weg van Zhuangzi* schreef heeft Wu hem van advies gediend bij de vertaling van teksten van de dao-meester Zhuangzi. Wu vond dat Merton in zijn vertaling precies de goede sfeer van die teksten weergaf.

de kribbe, daarna in de eveneens weerloze Christus, die op een afschuwelijke manier stierf aan het schandelijk kruis en, ten slotte, in de Christus die, door zijn verrijzenis, aan de mensheid alle gaven terugschonk die we bezaten in het paradijs. Het was deze levende, uit vlees en bloed bestaande, radicaal immanente en toch ook helemaal transcendente Grond van al het bestaande die zijn leven, zijn denken en zijn geschriften bezielde en niet een of andere koude abstractie zonder gezicht. Zonder deze Grond zou niets enige zin gehad hebben. Bij wijze van spreken, een Goddelijke dwaasheid die, zeer ongelegen, zich binnendringt in ons gewone bestaan.

Wat het meest trof aan Mertons geschriften en ze hun eeuwige frisheid gaf, was het gevoel van *grenzeloosheid*, van hoop, van zijn passie voor de waarheid en zijn vermogen om vrijwel ieder onderwerp te begrijpen op een niveau dat niet toegankelijk was voor de meeste andere schrijvers.... Wanneer je 'begrijpelijk' maakt wat eigenlijk onbegrijpelijk is, betekent dat niet dat je er een definitie van geeft of dat je het helder maakt door het in woorden te vatten. Integendeel, het betekent *helder* maken niet alleen op een intellectuele, maar op een *existentiële* manier, vanuit de diepte van de rede, de menselijke ervaring en vanuit de wijsheid die uit het onbegrijpelijke voortkomt. Samen wijzen ze alles zijn juiste en natuurlijke plaats toe in het schema van de dingen, zodat we ze in een context kunnen plaatsen van waaruit alles bezien kan worden in zijn ware licht, zodat alles een levendigheid en betekenis krijgt die het anders niet gehad zou hebben. Wanneer we God of Dao of de ruimte of de leegte begrijpelijk maken, betekent dat dus niet dat we er een definitieve, absolute omschrijving van geven, maar dat we deze dingen accepteren *zoals ze zijn* en hun aanwezigheid laten spreken met hun meest pure stem, in de stilte vóór het gesproken woord.

De Mertonvrienden steunen?